

منهای سینما

- عباس تهرانی، هنرمند پیشکسوت ساز قهرنی و مؤلف کتاب «آهنگ‌های فولکلور» که سال‌های زیادی را صرف فعالیت‌های متعدد پژوهشی و اجرایی موسیقی کرد، درگذشت.
- کرونا به مراکز فرهنگی مهم نیویورک نیز رسید و چند مرکز مهم از جمله «موزه هنر متروپولیتن»، «موزه هنر مدرن»، «موزه هنر آمریکایی ویتنی»، سالن «اپری متروپولیتن»، «سالن کارنگی» و «سالن فیلامونیک نیویورک» اعلام کردند در راستای کنترل شیوع ویروس «کرونا» درهای خود را به‌طور موقت به روی علاقه‌مندان بسته نگه خواهند داشت. موزه «متروپولیتن» که یکی از بزرگترین موسسات هنری جهان محسوب می‌شود، بیانیه تعطیل‌شدنش را درحالی منتشر کرد که در آستانه جشن صدوپنجاهمین سالگرد تأسیسش است.
- دبیر هفته هنر انقلاب با اعلام تغییر زمان معرفی چهره و رویداد شاخص هنر انقلاب به خردادماه ۹۹، نامزدهای کسب این عنوان و در ادامه ۱۵ نامزد چهره هنر انقلاب را به‌عنوان نامزد کسب عنوان چهره‌سال انقلاب معرفی کرد. نرگس آبیاری، سعید اسماعیلی، جواد افشار، وحید چاووش، سیدمحمود رضوی، حسن روح‌الامین و... چهره‌های مدنظر این نهاد فرهنگی هستند. گفتنی است که به‌منظور حفظ سلامت مخاطبان و پیشگیری از شیوع ویروس کرونا آیین معرفی چهره و رویداد شاخص هنر انقلاب اسلامی که همه ساله در سالروز شهادت شهید آوینی در نوزدهم فروردین برگزار می‌شد، در ششمین دوره برگزاری خود به خردادماه سال ۹۹ موکول شده است.
- گالری مجازی نخستین مسابقه بین‌المللی کارتون «ما کرونا را شکست می‌دهیم» با نمایش ۳۶۸ اثر از هنرمندان ۵۳ کشور جهان در سایت ایران کارتون آغاز به کار کرد. در این گالری مجازی کشور چین با ۳۲ هنرمند رکورددار است و پس از آن، ۲۷ هنرمند از ایران، ۱۵ هنرمند از هندوستان، ۱۲ هنرمند از ترکیه، ۱۰ هنرمند از اوکراین، ۹ هنرمند از لهستان، ۷ هنرمند از صربستان و ۶ هنرمند از ایتالیا در مسابقه بین‌المللی «ما کرونا را شکست می‌دهیم» شرکت کرده‌اند.
- مدیرعامل خانه تئاتر طی نامه‌ای سرگشاده، پیشنهادهای خانه تئاتر درباره جریان ضرور و زیان اهالی تئاتر به دلیل شیوه کرونا را اعلام کرد. به گزارش ایلنا، بسته حمایت مالی «پرداخت بلاعوض به گروه‌ها، هنرمندان، اعضای خانه تئاتر، تماشاخانه‌ها و مشاغلی که در تعطیلی ناشی از ویروس کرونا دچار تنگی در معیشت و... شده‌اند»، بسته حمایت اعتباری شامل «لغو مالیات، عوارض شهری، قیوض انرژی و...»، بسته تسهیلات ارزان بانکی، بسته جبران بیمه‌ای و پرداخت حقوق ایام بیکاری، بسته حمایت بهداشتی و بسته حمایت معیشتی شامل اهدای بسته ارزاق عمومی بخشی از پیشنهادهای شهرام گیل‌آبادی برای جبران خسارات کرونایی تئاتری‌هاست.
- بخش ویژه «کرونا» به دومین دوره جایزه ادبی «جمالزاده» اضافه شد. بخش ویژه «کرونا» در این جایزه ملی زیرمجموعه بخش «زندگی‌نگاره و ناداستان‌ها» تعریف شده است و علاقه‌مندان به ناداستان‌نویسی می‌توانند تجربیات خود را از روزهای کرونا و مواجهه با آن در هر جای جهان در این بخش ثبت کنند. مهلت ارسال آثار به این جایزه تا بیست‌وپنجم فروردین ماه ۹۹ است و مراسم اختتامیه این رویداد تیرماه سال آینده در اصفهان برگزار می‌شود.

روی خط سینما

- مراسم اهدای تمشک طلایی که هر سال بدترین‌های سینمای جهان را معرفی می‌کند، به دلیل محدودیت‌های کرونایی شهر لس‌آنجلس لغو شد تا بدترین‌های سینما نفس راحتی بکشند. امسال فیلم‌های «گره‌ها» و «رامبو: آخرین خون» شانس‌های اصلی دریافت عنوان بدترین فیلم سال بودند.
- کمپانی برادران وارنر، ساخت فیلم سینمایی «بتمن» را که از ماه ژانویه تولید آن در لیوریول انگلیس آغاز شده بود، تعطیل کرد. این تصمیم در پی خبر مبتلا شدن تام هنکس و همسرش ریتا ویلسون در پی فیلمبرداری پروژه «الویس پرسلی» در استرالیا اتخاذ شده و بنابراین کمپانی برادران وارنر به مدت دو هفته تولید فیلم سینمایی بتمن را عقب انداخته است. البته هنوز مشخص نیست که فیلمبرداری چه زمانی به پایان خواهد رسید و آیا این فاصله دو هفته‌ای در تاریخ اکران آن در سال ۲۰۲۱ تأثیر خواهد داشت یا خیر.
- سفیر جمهوری خلق چین در تهران در حساب توئیتری خود از کمک ۲ میلیون دلاری کارگردان و بازیگر چینی به ایران برای مبارزه با ویروس کرونا خبر داد. او نوشت که زو ژنگ کارگردان و بازیگر مشهور چین ۱۵ میلیون یوان (معادل ۲ میلیون و ۱۰۰ هزار دلار) برای کمک به مردم ایران در مقابله با کرونا اهدا کرده است که ۵۰۰ دستگاه اکسیژن‌سنج خون، ۲۵ دستگاه اکسیژن ساز و یک دستگاه CPR را هم شامل می‌شود.
- تهیه‌کننده فیلم سینمایی «کوچه ژاپنی‌ها» از توقف تولید این فیلم به دلیل شیوع ویروس کرونا خبر داد. علی‌اکبر ثقفی گفت: «قرار بود این فیلم به کارگردانی امیرحسین ثقفی اواخر سال جاری جلوی دوربین برود که به دلیل شیوع بیماری کرونا این پروژه متوقف شد و با توجه به شرایط موجود نمی‌توانیم پیش‌بینی کنیم که این پروژه چه زمانی کلید می‌خورد.»
- بلیسیس سلیمانی، نویسنده، «فضای امسال ادبیات، فضای ناامیدکننده‌ای بود. فضای اجتماعی، فضایی پرلتهاب و پراسرترس بود؛ ادبیات هم تابعی از اجتماع است و می‌توان گفت فضای ادبیات هم ناامیدکننده بود. نویسنده‌ها بیش از هر چیزی نگران این بودند که چطور آثارشان را چاپ کنند. آنها نگران این بودند که گرفتار سانسور نشوند و کتاب‌شان مجوز بگیرد.»
- آرش دادگر، کارگردان تئاتر: «این روزها مسأله بر سر تئاتر نیست، بلکه مسأله بر سر زندگی آدم‌هاست. اگر فکری برای این وضع نشود، زندگی‌های بسیاری در آستانه نابودی است. درست است که به‌هرحال حیات انسانی ادامه پیدا می‌کند، ولی این روزها چگونگی این تداوم از هر چیزی دیگری مهم‌تر است. همچنین جامعه دچار وحشت شده و این هراس جمعی تا مدت‌ها در جامعه ما باقی خواهد ماند. خود من این روزها حتی از دیدن تصویر دست دادن در فیلم‌ها وحشت‌زده می‌شوم. متأسفانه این حس وجود دارد آن‌گونه که باید و شاید فکری برای سروسامان دادن به این وضع نمی‌شود.»

کن همچنان لجباز و بی‌تصمیم!

هالیوود ریپورتز نوشته درحالی‌که مجله خبری هفتگی «لوپون» در گزارشی از تعطیلی قریب به یقین دوره جدید جشنواره کن خبر داده بود، جشنواره فیلم کن این خبر را تکذیب و اعلام کرد تاکنون برنامه برگزاری جشنواره فیلم کن تغییر نکرده است و تا میانه آوریل درباره برگزاری شدن یا نشدن این دوره از جشنواره تصمیم‌گیری قطعی نخواهد شد و تنها خبر قطعی جشنواره تا امروز این است که در روز بیست‌وششم فروردین (شانزدهم آوریل) در نشست خبری فیلم‌های این دوره از جشنواره فیلم کن معرفی خواهند شد. روز گذشته لوپون در مطلبی به نقل از فردی مطلع در هیأت‌مدیره جشنواره کن نوشته بود که «برگزاری این دوره از جشنواره اگر نه غیرممکن، بلکه بسیار دشوار خواهد بود» و شایعات منتشرشده درباره لغو برگزاری دوره آتی این فستیوال از این نقل‌قول ریشه می‌گیرد.

آیا حمید هیراد بیمار است؟

در روزگار کرونایی فرهنگ، روز گذشته باشگاه خبرنگاران جوان با خبری درباره بیماری حمید هیراد، خواننده جنجالی و پرحاشیه سال‌های اخیر، هواداران این خواننده را متعجب و نگران کرد. این خبرگزاری نوشت که «خواننده قطعه «شوخیه مگه» مدت‌هاست که با بیماری سرطان خون دست‌وپنجه نرم می‌کند و البته تاکنون سعی کرده مراحل درمانی خود را در سکوت خبری جلوبرد و با روند درمانی آهسته و با دُر پایین شیمی‌درمانی این کار را انجام دهد که عوارض درمان روی ظاهر او تأثیر نگذارد.»

مهروزیز

هر روز یک فیلم: وعده ارشاد و چالش‌های پیش‌رو

سینما از سالن‌ها به خانه‌ها می‌آید

❗ **یولاد امین** | در روزهای کرونانشینی وعده وزیر ارشاد مبنی بر ارائه روزانه فیلم‌های جدید در سامانه‌های وی.او.دی و شبکه نمایش خانگی یکی از جذاب‌ترین وعده‌ها و پیشنهادات بود. وعده‌ای که در کنار ارائه رایگان خدمات یکسری سایت دانلود رایگان کتاب و کتاب صوتی و دیگر محتواهای جدید می‌تواند روزهای خانه‌نشینی اجباری کرونایی مردم را قابل تحمل‌تر سازد. وعده وزیر البته از جهتی دیگر نیز می‌تواند نافع باشد و آن چیزی نیست مگر جبران بخشی از خسارات سینمای ایران که کرونا آن را به تعطیلی کامل کشانده است...

جشنواره اخیر فیلم فجر نیز می‌شود، ناظر بر این واقعیت آماری است که در شرایطی که حداقل نیمی از فیلم‌های هر سال امکان اکران مناسب را پیدا نمی‌کنند، چرا نباید تمهیدی اندیشیده شود تا دولت از عرضه مستقیم برخی از آنها در وی.او.دی‌ها و دیگر سامانه‌های مرتبط حمایت کند؟ به‌خصوص می‌توان میزان فروش تقریبی اغلب فیلم‌های ایرانی را پیش از اکران تا حد زیادی تخمین زد و با این پیش‌فرض، دولت می‌تواند با تمرکز حمایت‌هایش در این بخش، هم از اتلاف منابع حمایتی خود جلوگیری کند، هم به‌طور غیرمستقیم زیر بال و پر این سامانه‌های وطنی را بگیرد و هم اینکه خوراک مناسبی برای روزهای خانه‌نشینی و قرنطینه‌کرونایی مردم ایجاد کند.

شماری از کارشناسان سینمایی این راه‌حل برای رفع چالش به‌هم‌ریختن نظام اکران سینمای ایران را «راه‌حل چینی برای معضل اکران» نامیده‌اند. در حقیقت چین نیز دستور تعطیلی سالن‌های سینما را داده و تقریباً سینماهای چین به‌طور کامل تعطیل شده‌اند. صاحبان فیلم‌ها ولی برای جبران تعطیلی اکران سینماها تصمیم گرفته‌اند فیلم‌ها را به جای اکران در سالن‌های سینما از طریق پلتفرم‌های اکران آنلاین به نمایش بگذارند. این امر که تاکنون در مورد دو فیلم سینمایی کم‌دی عملی شده است و این دو فیلم به صورت آنلاین اکران شده‌اند، البته با اعتراض سینماداران و صاحبان سینماها مواجه شده است. حالا به نظر می‌رسد این راه‌حل در ایران نیز می‌تواند اجرایی شود. روشی که در صورت اجرا هم از ایجاد ترافیک اکران برای سال ۹۹ جلوگیری خواهد کرد، هم از ضرر و زیان بیشتر برای فیلم‌ها و هم اینکه برخی از فیلم‌ها و تهیه‌کنندگان که بازگشت سرمایه برایشان در اولویت قرار دارد، زودتر از شکل معمول شاهد بازگشت سرمایه و ادامه چرخه اقتصادی خواهند شد.

صف فیلم‌های منتظر

فیلم سینمایی «مطرب» به کارگردانی مصطفی کیایی به‌زودی در شبکه نمایش خانگی توزیع می‌شود. این فیلم سینمایی که از اواسط آبان ماه در سینماهای کشور اکران خود را آغاز کرد و به فروشی بیش از ۳۸ میلیارد تومان دست یافت، زودتر از موعد به نمایش خانگی می‌آید. اکران فیلم «مطرب» در سینماها با استقبال زیادی مواجه شد و نام این فیلم را در فهرست پرفروش‌ترین‌ها قرار داد و تا قبل از تعطیلی سینماها به دلیل انتشار ویروس کرونا روی پرده بود و اکران آن ادامه داشت. با توجه به توصیه‌های پزشکان برای در خانه ماندن مردم و قرار گرفتن در حالت قرنطینه خانگی این فیلم سینمایی برای بخشیدن فضایی شاد در این شرایط زودتر از زمان عادی هفته آینده در شبکه نمایش خانگی توزیع خواهد شد.

علاوه بر این، تهیه‌کننده فیلم توقیفی «آرادمند نازنین بهاره تینا» ساخته عبدالرضا کاهانی که ظاهراً با توزیع رحمان رحمان ۱۴۰۰ منوچهر هادی راه را برای رفع مشکل فیلم خودش هموار دیده، در پیشنهادی طعنه‌آمیز به وزیر ارشاد از او خواست مقدمات واگذاری آن با قیمت چهارسال پیش برای توزیع در شبکه ویدیویی را فراهم کند! سعید خانی، تهیه‌کننده فیلم توقیفی «آرادمند نازنین بهاره تینا» در اینستاگرامش نوشته: «سلام آقای وزیر. امیدوارم خوب باشید و کرونا دور باشد از شما! نطق فرمودید هر روز یک فیلم در شبکه نمایش خانگی، خواستم عرض کنم حاضریم با همان قیمت چهارسال پیش (قطعا خاطرتون هست دلار آن زمان ۳ هزار و ۵۰۰ تومان بود) فیلم «آرادمند نازنین بهاره تینا» را واگذار کنم.»

وزیر ارشاد در روزهای آغازین قرنطینه خانگی مردم ایده وزارت ارشاد برای تأمین محتوای سینمایی مناسب برای مردم در روزهای خانه‌نشینی را در قالب «اضافه شدن روزانه یک فیلم جدید به شبکه خانگی» تشریح کرده بود. در واقع طبق این طرح قرار شده هر روز یک محتوای ایرانی جدید توسط سامانه‌های وی.او.دی عرضه شود. طرحی با عنوان «هر روز یک فیلم تازه در شبکه نمایش خانگی» که گفته می‌شود تا پایان فروردین ۹۹ ادامه خواهد داشت، یعنی حدود ۵۰ فیلم - تازه در صورتی که هجوم کرونا تا پایان فروردین ماه فروکش کرده باشد.

مسعود نجفی، مدیر روابط عمومی سازمان سینمایی درباره این طرح می‌گوید: «در قالب این طرح قرار شده تا آخر فروردین ماه هر روز یک محتوای ایرانی جدید در شبکه نمایش خانگی عرضه شود.» به گفته مسعود نجفی «این روند که چندی است آغاز شده، شامل طیف وسیعی، از جمله فیلم‌های اکران‌نشده و اکران‌روز خواهد بود.»

در فازهای اول این طرح علاوه بر انتشار قسمت‌های تازه مجموعه‌های دل، کرگدن، خوابزده و هم‌گناه، تاکنون فیلم‌هایی مانند شاه‌کش، ایده اصلی، دختر شیطان، کروکودیل، مشت آخر، رحمان ۱۴۰۰ و مارمولک به سید نمایش خانگی افزوده شده‌اند. فیلم‌هایی که اغلب از تولیدات یک سال اخیر سینمای ایران هستند و البته دو مورد از آن نیز با توقیف دیگری بوده‌اند که همین خود امیدواری‌هایی را در میان تهیه‌کنندگان فیلم‌های توقیفی به وجود آورده است که شاید در قالب این طرح بتوانند طلسم اکران نشدن فیلم‌هایشان را بشکنند.

سعید رجبی فروتن از کارشناسان و مدیران شبکه نمایش خانگی بر این باور است که «نوروز امسال در شرایط تعطیلی سینماها سنگینی بار پرکردن نیاز تصویری مردم بر دوش سامانه‌های آنلاین فیلم و سریال خواهد بود.» این یعنی که برخلاف همه ساله که معمولاً در تعطیلات نوروز عرضه فیلم و سریال نیز متوقف می‌شد، امسال ناشران فیلم و سریال با توجه به خانه‌نشینی میلیون‌ها خانوار در سراسر کشور، خدمات خود را ادامه خواهند داد.

اما این امر با دو چالش عمده مواجه است؛ نخست اینکه عمل به وعده «هر روز یک فیلم» نیاز به خوراک محتوایی مناسب و به اندازه دارد و دیگر اینکه تعطیلی زنجیره پخش در سراسر کشور در روزهای تعطیلات مانع از انتشار و عرضه همزمان نسخه فیزیکی و اینترنتی می‌شود.

در مورد چالش دوم راه‌حلی وجود دارد. مثلاً سعید رجبی فروتن در زمینه این چالش به این موضوع اشاره می‌کند که «ناشران به این بیندیشند که اگر استثناً برای دو تا سه هفته DVD فیلم و سریال‌ها همزمان با پخش اینترنتی روانه بازار نشود، چه اتفاقی رخ خواهد داد، به‌خصوص که خریداران نسخه اورجینال محصولات شبکه نمایش خانگی از ۱۰ تا ۲۰ هزار نفر بیشتر نیستند و مهم‌تر اینکه به جز یک موسسه ویدیو رسانه که حقوق فیزیکی و اینترنتی آثار تصویری را خریداری می‌کند، سایر عناوین توسط شرکت‌های VOD خریداری می‌شوند و برای این شرکت‌ها انتشار نسخه اینترنتی در اولویت قرار دارد.»

اما در زمینه لزوم تأمین خوراک محتوایی لازم برای عرضه به نکاتی چند می‌توان اشاره کرد. اول اینکه پس از موافقت با عرضه فیلم‌های توقیفی «رحمان ۱۴۰۰» و «مارمولک» صاحبان برخی فیلم‌های توقیفی درصدد پیوستن به این طرح و رونمایی از فیلم‌هایشان برآمده‌اند که در این زمینه می‌توان به صاحبان فیلم‌هایی مانند «صدسال به این سال‌ها» ی سامان مقدم، «خرس» خسرو معصومی، «آرادمند: نازنین، بهاره، تینا» عبدالرضا کاهانی، «گزارش یک جشن» ابراهیم حاتمی کیا و حتی فیلم‌های کمتر نامدائری مانند «پدیده» علی احمدزاده و «دویدن در میان ابرها» ی امین فرج‌پور اشاره کرد که سالیان سال است بلا تکلیفند و روزهای کرونایی سینمای ایران می‌تواند فرصت مغتنمی باشد برای بیرون آمدن از بلا تکلیفی و ارتباط با مخاطب.

مورد دیگر اما پیشنهاد شماری از تهیه‌کنندگان و کارشناسان سینما برای اکران شماری از فیلم‌های بالقوه کم‌فروش در قالب این طرح است. در واقع در شرایطی که کلیت سینمای ایران یکصد دلار به‌دولت نیازمندی است، در حالی که کلیت سینمای ایران هشدار می‌دهد، در این میان پیشنهادی وجود دارد که می‌تواند کلیت سینمای ایران (جز جامعه سینماداران، البته) را در عبور از بحران کمک‌کند و آن هم چیزی نیست مگر ارائه برخی از فیلم‌های سینمایی در وی.او.دی‌ها. این پیشنهاد که حتی شامل فیلم‌های